

Parc Natural de la Serra de Collserola

La Xara i el Pau i el rapte de l'astor

**Diputació
Barcelona**

Xarxa de Parcs Naturals

Aquest llibre s'ha editat especialment dins del programa **Viu el Parc** que es duu a terme al **Parc Natural de la Serra de Collserola** organitzat per l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació de Barcelona. Els exemplars d'aquesta edició es repartiran entre els escolars de 5è de primària dels municipis del parc durant el període 2010-2013. D'aquest llibre s'ha fet un tiratge de 3.000 exemplars.

Primera edició
juny de 2012

© del text
Gonçal Luna

© de les il·lustracions
Susanna Campillo

© d'aquesta edició
Diputació de Barcelona

La reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol procediment, compresos la reprografia i el tractament informàtic, resta rigorosament prohibida sense l'autorització prèvia per escrit dels editors, i estarà sotmesa a les sancions establertes a la llei.

Direcció, coordinació i producció
a cura d'Editorial Mediterrània, SL
Casp, 108, 8è
08010 Barcelona
Tel. 93 218 34 58
Fax 93 265 65 23
editorial@editorialmediterrania.cat
www.editorialmediterrania.cat

Disseny
Martí Abril

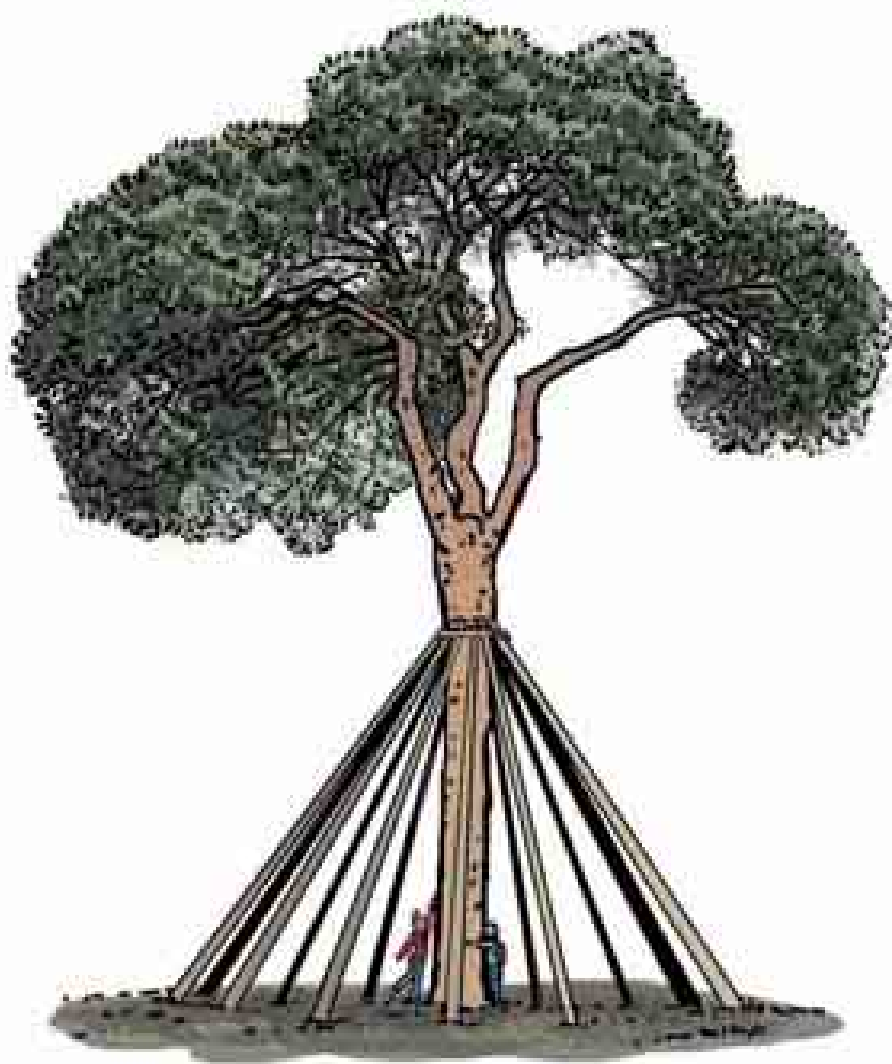
ISBN: 978-84-9803-493-6
DL: B-19.626-2012

Impressió
Ormoprint

Imprès a Catalunya
Printed in Catalonia

Parc Natural de la Serra de Collserola

La Xara i el Pau i el rapte de l'astor

Text: Gonçal Luna

Il·lustracions: Susanna Campillo

**Diputació
Barcelona**

Xarxa de Parcs Naturals

El caçador d'imatges

Feia tres dies i tres nits que s'esperava, gairebé sense dormir, gairebé sense menjar ni beure, gairebé immòbil, arraulit com un pollastre dins d'aquella mena de tenda de campanya esquistada i descolorida que tenia un forat petit i estret per on treia el teleobjectiu de la càmera. Però havia valgut la pena, perquè ara estava a punt d'aconseguir-ho.

Li agradava anomenar-se a si mateix "el caçador": el caçador fotogràfic. Perquè, tot i que encara era molt jove, havia dedicat bona part de la seva vida a "capturar" imatges dels animals salvatges als espais naturals de Catalunya i de tot el món. I n'havia aconseguides de magnífiques!

No eren gens fàcils d'obtenir, aquelles fotos. Sovint, com estava fent ara mateix, el Biel havia de preparar un *hide*, és a dir, un amagatall des d'on esperava, pacientment, que l'animaló sortís del cau o del niu. I havia de romandre ben quiet, sense fer cap ni un soroll, de vegades durant dies.

L'astor, el rei del bosc, el rapinyaire més elegant, l'ocell que vola amb una increïble habilitat i rapidesa entre els troncs i les branques

dels arbres per caçar altres ocells, havia covat tres ous durant cinc setmanes. I ara els pollets n'havien trencat la closca i jeien com tres boles de borrisol blanc i suau. Feia temps que el Biel perseguia les fotos dels pollets al niu, i ara mateix era a punt d'obtenir-les!

I tot just quan enfocava la càmera i tenia els tres pollets al centre del visor va descobrir, amb sorpresa, una escena que li va gelar la sang a les venes: dos homes, que també estaven, com ell, amagats al bosc, van sortir ràpidament de darrere d'uns arbusts, es van enfilem a l'arbre i van capturar l'astor amb una xarxa. I tot seguit van arrabassar els tres pollets i els van ficar en una bossa.

Malgrat el seu horror, el Biel no s'ho va pensar ni poc ni massa i va fer el que millor sabia fer: disparar la càmera. El crim havia quedat ben enregistrat.

Però, alhora, el so de la màquina havia delatat el Biel. I ara el noi veia, a través del teleobjectiu, com un dels homes treia un revòlver i s'apropava ràpidament cap a ell.

El caçador d'imatges s'enfrontava aquesta vegada amb uns caçadors perillosos de veritat.

El grenyut

Just quan sonava el xiulet d'alerta de tancament de portes (ti-ti-ti-ti!), un xicot llargarut i malgirbat es va precipitar dins del tren, que era a punt de sortir de l'estació de la plaça de Catalunya. Va entrar-hi tan just que les portes van estar a punt de pessigar-li el cul.

La Xara i el Pau, que acabaven d'agafar els ferrocarrils per fer una excursió al Parc Natural de la Serra de Collserola, es van fixar especialment en el personatge: encara panteixava i era tan alt i prim que caminava encorbat. Lluïa una cabellera llarga i molt negra que li conferia l'aspecte salvatge d'un home del neolític. Vestia descuidadament uns pantalons de pana antiquats i una camisa de franel·la amb quadres.

El xicot duia a les mans el telèfon mòbil i un mapa del parc. Pràcticament no cabia al seient i la Xara i el Pau van advertir que es va passar tot el viatge fent llambregades dissimulades a dreta i esquerra, com si tingués por que algú el pogués estar vigilant. Entre ullada i ullada consultava el mòbil repetidament.

Malgrat l'aura misteriosa del personatge, la Xara i el Pau no van sospitar gens quan el xicot va baixar amb ells a la mateixa estació i ni tan sols quan va prendre amb ells, barrejat amb altres passatgers, el funicular que puja a Vallvidrera.

Aquell trenet que pujava dalt de la muntanya i que funcionava sense conductor transmetia una sensació inquietant. Quan se'n van tancar les portes automàticament i es va posar

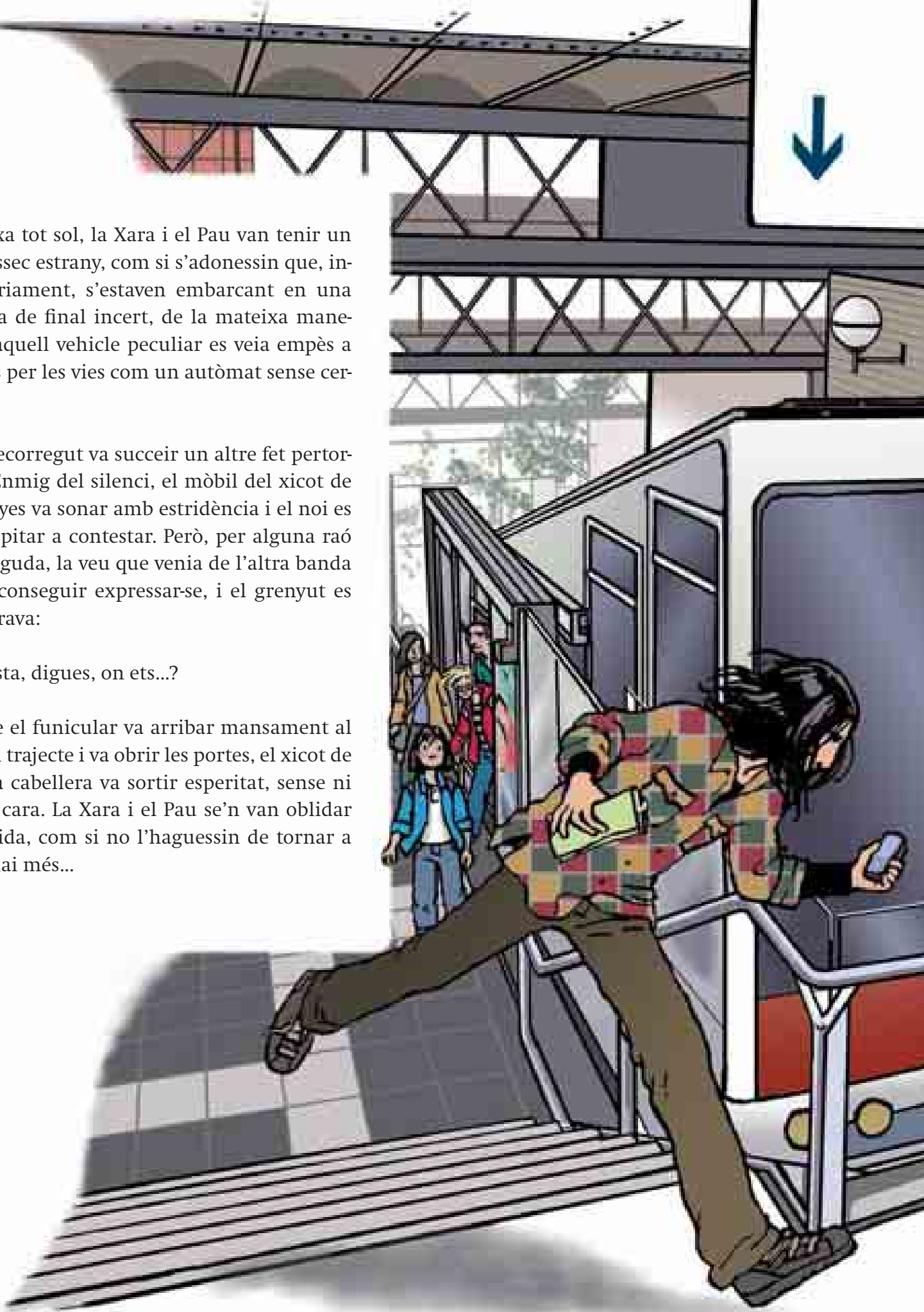

en marxa tot sol, la Xara i el Pau van tenir un desassossec estrany, com si s'adonessin que, involuntàriament, s'estaven embarcant en una aventura de final incert, de la mateixa manera que aquell vehicle peculiar es veia empès a moure's per les vies com un autòmat sense cervell.

A mig recorregut va succeir un altre fet pertorbador. Enmig del silenci, el mòbil del xicot de les grenyes va sonar amb estridència i el noi es va precipitar a contestar. Però, per alguna raó desconeguda, la veu que venia de l'altra banda no va aconseguir expressar-se, i el grenyut es desesperava:

—Contesta, dígues, on ets...?

Així que el funicular va arribar mansament al final del trajecte i va obrir les portes, el xicot de la llarga cabellera va sortir esperitat, sense ni girar la cara. La Xara i el Pau se'n van oblidar de seguida, com si no l'haguessin de tornar a veure mai més...

Crit de gaig

A la serra de Collserola, un bon sol de primavera aconseguí que t'oblidis dels problemes quotidians.

Tot i que tenien una llarga caminada per endavant, la Xara i el Pau van emprendre el camí plens d'optimisme. La primera etapa de l'excursió davallava per una vall àmplia, envoltada d'alzines fosques i espesses. Les lianes, l'heura, l'arítjol i la vidalba, s'enfilaven als roures i es despenjaven de les branques més altes, tot conferint al conjunt del bosc un aspecte selvàtic.

A l'esplanada de la Budellera, les famílies s'aturaven amb la canalla, feien el ronso i esmorzaven. La Xara i el Pau tot just van aprofitar

per fer un glop d'aigua a la font i van continuar cap a Santa Maria de Vallvidrera i Vila Joana. Els arbustos començaven a treure flor, i el groc radiant del ginestell contrastava amb l'efervescència del bruc, que dibuixava petits focs artificials de flors blanques. Arran de terra competien el blanc de l'estepa borrera amb el fúcia de l'estepa blanca, mentre que el romaní posava accents d'un blau delicat i aprofitava per omplir el bosc amb el seu perfum. A la vora dels camins, els caps d'ase ensenyaven les orelles púrpura.

Després de visitar el centre d'informació del parc, la Xara i el Pau van prendre el camí que els va conduir fins al coll del Gravat, de vistes esplèndides sobre Montserrat i el Montseny, i posteriorment van davallar cap a la vall de Gausac, camí de l'ermita de Sant Medir.

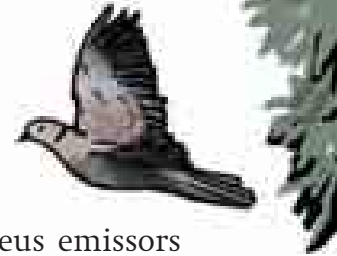
Al fons de la vall l'ambient era més humit i ombrívol, i el blanc compacte de les flors del marfull amagava la delicadesa de les petites violes que creixien arran del torrent. Els arbres es feien més esponerosos i tot el paisatge prenia un aire enigmàtic. De sobte, un gaig va saltar des d'una branca propera i va deixar anar el seu crit d'alarma escandalosament.

Va ser aleshores que el Pau i la Xara van topar amb aquella desagradable troballa: al terra, i

enmig d'un desordre notable, jeien les restes d'una espècie de tenda de companya, un trípode de fotògraf destrossat i una jaqueta amb taques que semblaven restes de sang. Esglaiats com estaven, no es van atrevir a tocar res.

En aquell mateix moment, el noi del tren, el grenyut, va aparèixer des de darrera d'uns matolls i, cridant com el gaig, s'apropava cap a ells com una ànima esperitada.

Xips

La jove doctora Emma Arvensis s'escarrassava a pujar per aquell vessant tan pendent, però la fullaraca humida, que feia que li rellisquessin els peus una i altra vegada, i el pes del munt d'aparells que duia a sobre li dificultaven l'ascensió.

Havia fet estudis de biologia amb notes brillants i ara treballava al departament de zoologia de la universitat. Col·laborava amb el parc en molts estudis de fauna. Els qui la coneixien la recordaven sempre caminant pel bosc, carregada amb l'equip habitual: el sarró amb el portàtil i tot d'aparells electrònics i, sobretot, aquella antena que li permetia rebre els senyals dels emissors miniaturitzats que duïen instal·lats els animals que ella estudiava. Això li permetia seguir les bèsties sense molestar-les, i obtenir tot de dades fonamentals per a la seva conservació: on niaven, la seva posició dins del parc, quin tipus de bosc o d'arbres preferien...

La jove doctora Arvensis era una experta en la fauna del parc, la persona que més sabia d'esquirols i de teixons, de senglars i de guineus; de gripaus i de salamandres; de sargantanes i de serps; però, especialment, l'Emma era una gran coneixedora dels ocells del parc: mallerengues, pinsans i pit-roigs; bruels, merles i tallarols; puputs, abellerols i picots; i, per descomptat, els grans rapinyaires: el mussol i el gamarús; el xoriguer, l'esparver i l'astor.

Justament ara, la jove doctora Arvensis treballava en un estudi pioner de gran interès científic. Feia temps que seguia una fe-

mella d'astor gràcies a un dels seus emissors miniaturitzats. Però ara, a més, el seu equip d'investigadors havia aconseguit afegir-hi un dispositiu que era capaç d'enviar a un ordinador informació via satèl·lit sobre la posició de l'ocell en tot moment i en qualsevol punt del parc, mitjançant el sistema de geolocalització GPS. Una autèntica meravella de les noves tecnologies, que seria d'especial utilitat precisament ara que la femella d'astor havia post tres ous i estava a punt de tenir descendència.

Des de primera hora del matí, l'Emma mirava de trobar el senyal de l'astor. Però per més que buscava, no aconseguia de localitzar-lo. Caminava al voltant de la zona on era el niu, i l'única cosa que va descobrir, entre la fullaraca, va ser una petita targeta de memòria, que va recollir amb curiositat.

Però de l'astor, ni rastre. Havia desaparegut del tot.

L'ocell havia volat.

Contacte

—Em dic Frederic!

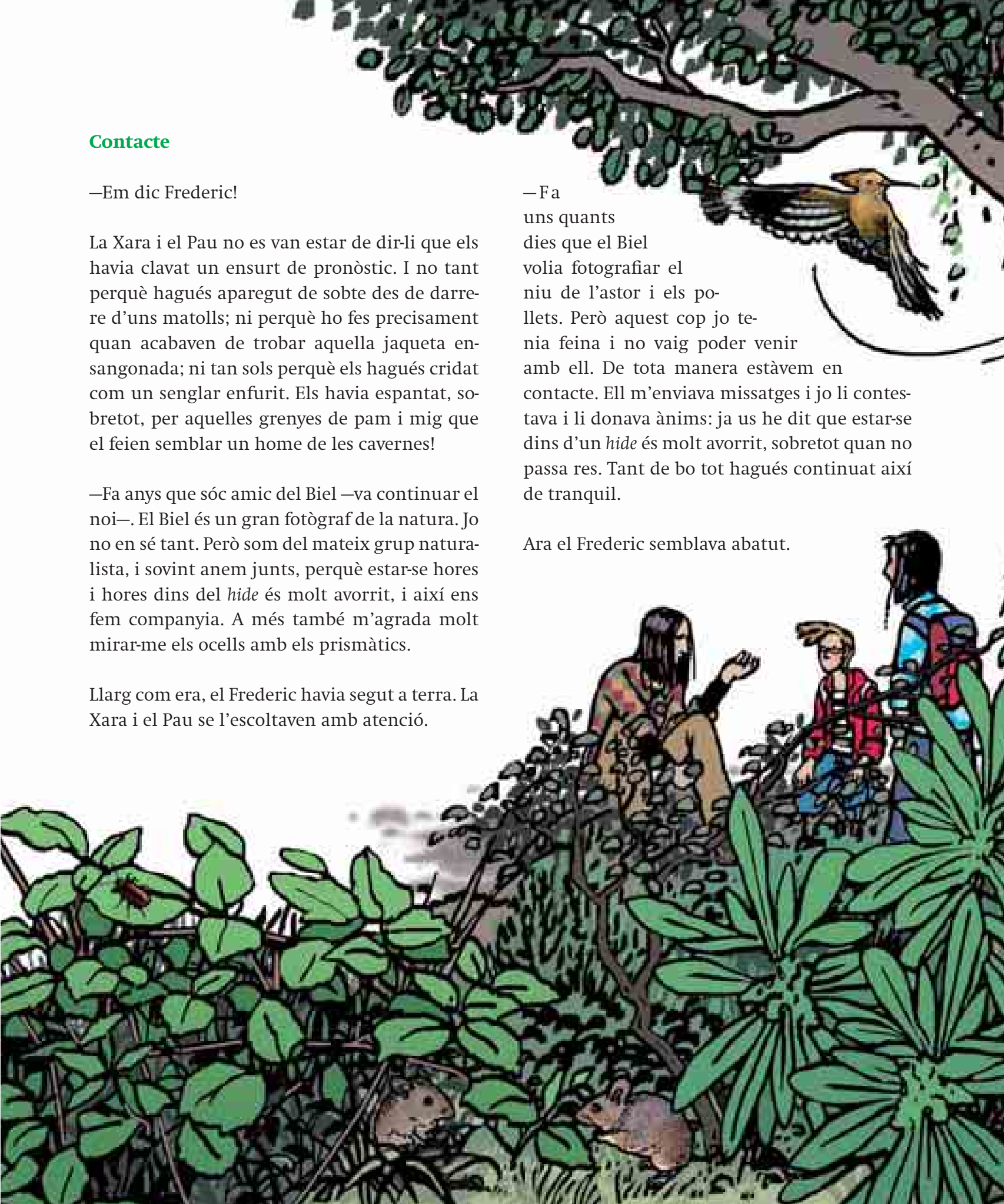
La Xara i el Pau no es van estar de dir-li que els havia clavats un ensurt de pronòstic. I no tant perquè hagués aparegut de sobte des de darrere d'uns matolls; ni perquè ho fes precisament quan acabaven de trobar aquella jaqueta ensangonada; ni tan sols perquè els hagués cridat com un senglar enfurit. Els havia espantat, sobretot, per aquelles grenyes de pam i mig que el feien semblar un home de les cavernes!

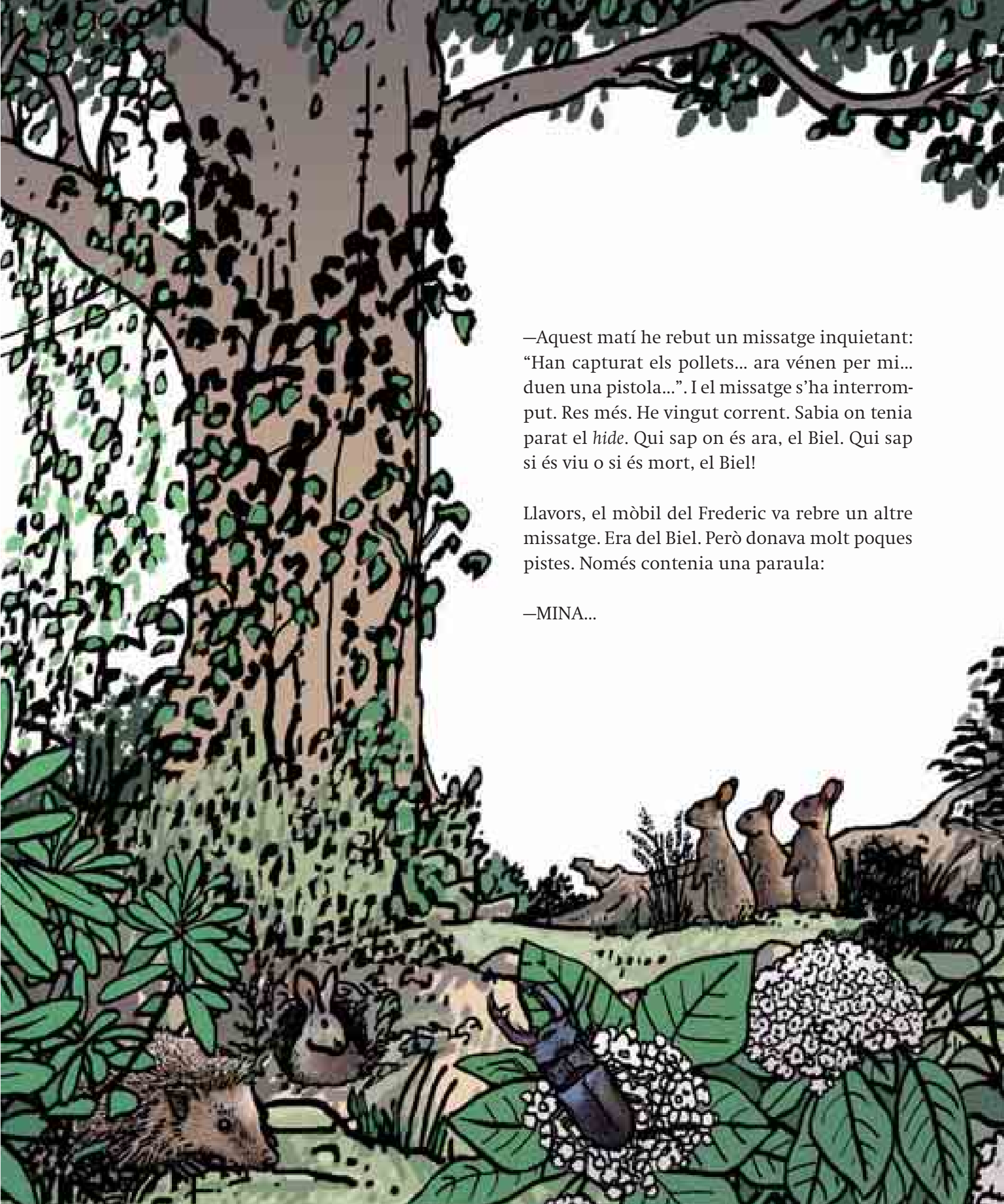
—Fa anys que sóc amic del Biel —va continuar el noi—. El Biel és un gran fotògraf de la natura. Jo no en sé tant. Però som del mateix grup naturalista, i sovint anem junts, perquè estar-se hores i hores dins del *hide* és molt avorrit, i així ens fem companyia. A més també m'agrada molt mirar-me els ocells amb els prismàtics.

Llarg com era, el Frederic havia segut a terra. La Xara i el Pau se l'escoltaven amb atenció.

—Fa uns quants dies que el Biel volia fotografiar el niu de l'astor i els polllets. Però aquest cop jo tenia feina i no vaig poder venir amb ell. De tota manera estàvem en contacte. Ell m'enviava missatges i jo li contestava i li donava ànims: ja us he dit que estar-se dins d'un *hide* és molt avorrit, sobretot quan no passa res. Tant de bo tot hagués continuat així de tranquil.

Ara el Frederic semblava abatut.

—Aquest matí he rebut un missatge inquietant: “Han capturat els pollets... ara vénen per mi... duen una pistola...”. I el missatge s’ha interromput. Res més. He vingut corrent. Sabia on tenia parat el *hide*. Qui sap on és ara, el Biel. Qui sap si és viu o si és mort, el Biel!

Llavors, el mòbil del Frederic va rebre un altre missatge. Era del Biel. Però donava molt poques pistes. Només contenia una paraula:

—MINA...

Mina

El camí que porta de Sant Medir a Sant Cugat del Vallès per la vall de Gausac és un dels més interessants del parc. Hi trobarem l'exòtica ermita de Sant Adjutori, de planta perfectament rodona; el magnífic forn ibèric; i, si ens desviem una mica, el pantà de Can Borrell. Abans d'entrar a Sant Cugat, el pi d'en Xandri ens impressiona per la seva alçada. Però la Xara i el Pau i el Frederic, avui, no tenien pas temps d'aturar-se a admirar monuments. Llàstima, perquè el Frederic és un veritable expert en història de la serra de Collserola.

—Mina, Mina, Mina... —repetia el Frederic un i altre cop—: deu ser al Mina-Grott, el Biel, el deuen tenir amagat al Mina-Grott! Ràpid! Hem d'agafar el primer tren cap a Vallvidrera. És al Mina-Grott, segur!

Com que la Xara i el Pau posaven cara de no entendre res, el Frederic es va asserenar una mica i es va explicar millor:

—El Mina, el Mina-Grott, és un predecessor dels ferrocarrils. Era un trenet que va funcionar entre 1908 i 1916. Circulava per un túnel de gairebé un quilòmetre i mig que va ser construït inicialment per transportar aigua des del pantà de Vallvidrera fins a Sarrià. El túnel era tan baixet que els trenta-dos passatgers del trenet havien d'anar asseguts tota l'estona. Quina gràcia: el viatge costava vint-i-cinc cèntims... de pesseta!

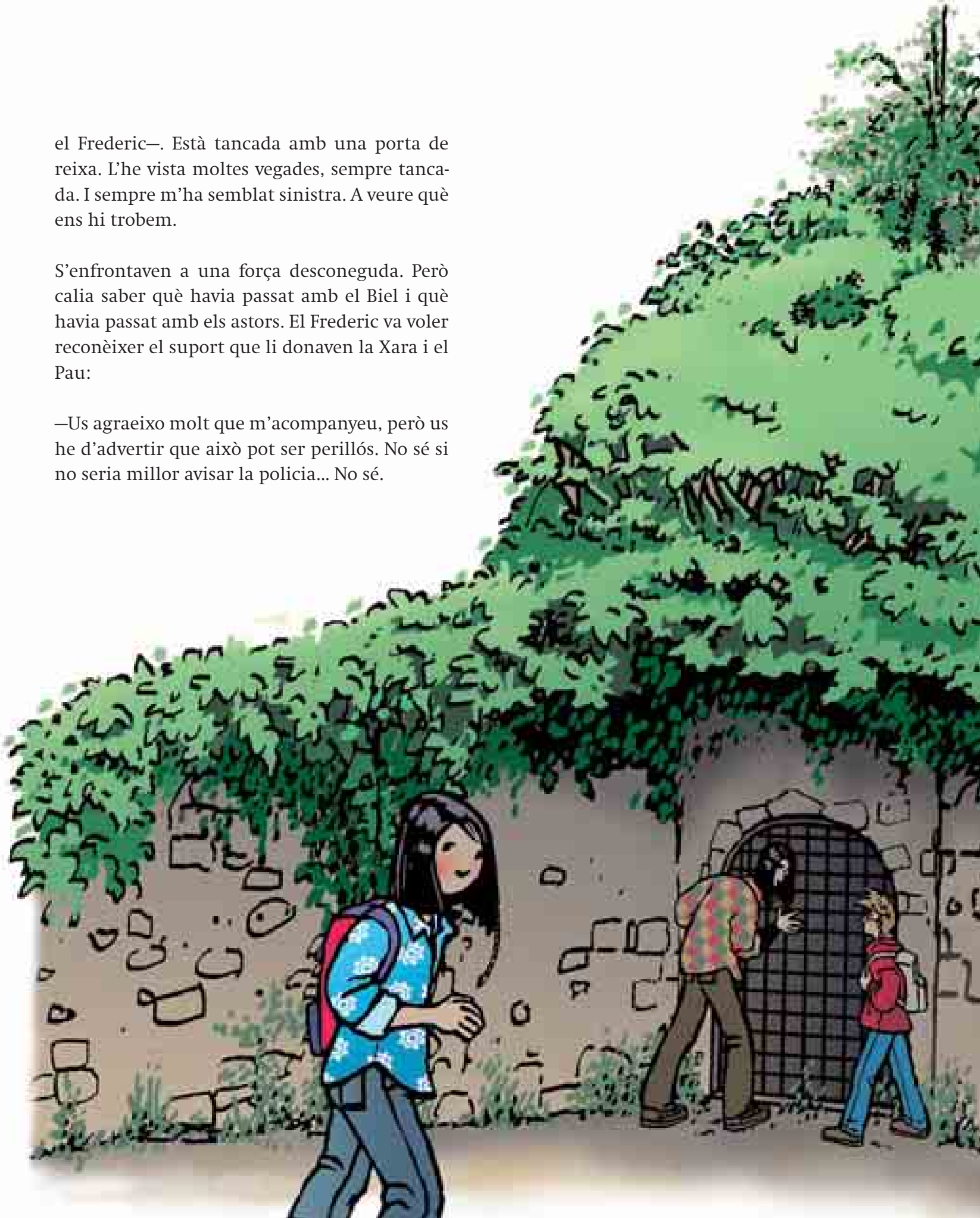
La Xara i el Pau hi van somriure per primer cop en molta estona.

—La boca nord del Mina encara es pot veure quan puges cap al pantà de Vallvidrera —va dir

el Frederic—. Està tancada amb una porta de reixa. L'he vista moltes vegades, sempre tanca-
da. I sempre m'ha semblat sinistra. A veure què
ens hi trobem.

S'enfrontaven a una força desconeguda. Però
calia saber què havia passat amb el Biel i què
havia passat amb els astors. El Frederic va voler
reconèixer el suport que li donaven la Xara i el
Pau:

—Us agraeixo molt que m'acompanyeu, però us
he d'advertir que això pot ser perillós. No sé si
no seria millor avisar la policia... No sé.

En risc de mort

Aquest cop també semblava tancada, la porta del Mina-Grott, però no ho estava.

El Frederic la va empenyar i es va obrir amb un grinyol estrident. L'interior del túnel era fosc i molt humit. I, en efecte, amb prou feines s'hi podia estar dret, especialment el Frederic, que havia de caminar més encorbat que d'habitud. Tota l'ajuda de què disposaven era una petita llanterna de *leds*.

El silenci era total. Quan havien caminat un centenar de metres, el fang del terra els va jugar una mala passada i el Pau va relliscar i va anar a parar de cul a terra. Però no va ni sentir dolor, perquè tot seguit van quedar tots tres enlluernats per la llum engegadora d'una llanterna. Al davant, com ombres de fantasmes entre la claror fortíssima, van distingir la silueta de tres persones. Una era el Biel:

—Frederic!

Però una riota esqueixada va tallar en sec les salutacions. Un home lleig i mal afaitat duia un revòlver a la mà. A terra, en unes gàbies, hi havia l'astor amb els seus pollets. L'home va apuntar els nois amb la pistola i els va ficar la por al cos.

—I qui us manava ficar-vos a la gola del llop? Eh? No sé com ens heu trobat nois, però això us sortirà molt car. No us volíem cap mal, però us heu travessat en el nostre camí. Nosaltres només necessitem els ocells. En traurem uns bons diners: el negoci és el negoci! És una llàstima: ara us hem d'eliminar. Em sap greu de veritat...

I havent dit això els va apuntar amb l'arma. Ni la Xara i el Pau, ni el Frederic, ni el Biel havien estat mai en un perill semblant.

Tot semblava perdut...

Tot semblava perdut quan, des de la porta del túnel van arribar aquelles veus:

—Quiets! Policia! Llanceu les armes i sortiu amb les mans al cap!

I, de sobte, tots van respirar i van veure la sortida del túnel.

Uf!

Foto

La doctora Arvensis, esverada, s'havia afanyat a treure el portàtil del sarró. Mentre es connectava a la web de localització GPS, la qual li havia de donar la posició exacta actual de la femella d'astor, va introduir la targeta de memòria al lector. El Biel no havia tirat fotos dels dos lladres de pollets: els havia filmat; s'hi veia tot: el rapte dels pollets, la pistola, les amenaces... i després, res. Tot seguit, la jove doctora va consultar la informació de la web GPS: l'astor era al camí del pantà de Vallvidrera, molt a prop de l'entrada del Mina...

La doctora Arvensis, esverada, va lligar caps i no s'ho va pensar dues vegades: va trucar la policia.

I aquest cop, per una vegada a la vida, el Biel va fer allò que no havia pensat que faria mai. Va agafar la seva càmera i la va donar a un dels policies:

—Ens pot fer una foto, si us plau?

Era la foto en què ell mateix, més el Frederic, l'Emma, la Xara i el Pau, i una femella d'astor amb tres pollets posaven junts, per celebrar el final feliç de l'aventura, a la porta reixada del Mina-Grott.

Títols publicats:

1. El Parc del Garraf

La Xara i el Pau i l'àliga perdiguera

2. El Parc Natural del Montseny

La Xara i el Pau i la dona d'aigua

3. El Parc del Castell de Montesquiú

La Xara i el Pau i el castell màgic

4. El Parc de la Serralada de Marina

La Xara i el Pau i la noia de la fona

5. El Parc del Montnegre i el Corredor

La Xara i el Pau i la guerra dels banyarriquers

6. Espai Natural de les Guillerries-Savassona

La Xara i el Pau i la Fadrineta de Sau

7. El Parc de la Serralada Litoral

La Xara i el Pau i la bruixa de la Pinta d'or

8. El Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac

La Xara i el Pau i el drac de la cova

9. El Parc d'Olèrdola

La Xara i el Pau i l'illa dels Albats

10. El Parc del Foix

La Xara i el Pau i la maledicció de la maruga

11. El Parc Natural de la Serra de Collserola

La Xara i el Pau i el rapte de l'astor

La Diputació de Barcelona, a través de la Xarxa de Parcs Naturals, gestiona amb els ajuntaments dotze espais naturals d'un alt valor paisatgístic, ecològic i cultural: Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc del Garraf, Parc del Castell de Montesquiu, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix, Parc de la Serralada de Marina, Parc de la Serralada Litoral, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc Agrari del Baix Llobregat i Parc Natural de la Serra de Collserola.

www.diba.cat/parcsn
www.diba.cat/parcsn/newsletter

ISBN: 978-84-9803-493-6

**Parc de
Collserola**

**Diputació
Barcelona**

| *Xarxa de Parcs Naturals*